

Appendix til Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik

Plan for en sammenhængende indsats overfor ungdomskriminalitet

Godkendt i byrådet den 28. februar 2013

Indledning

Som en del af Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik har Rebild Kommune udarbejdet en plan for en sammenhængende indsats overfor ungdomskriminalitet jfr. Lov om Social Service § 19 stk. 3.

Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik og planen for indsatsen imod ungdomskriminalitet i Rebild Kommune har til formål at sikre en tidlig og forebyggende indsats overfor børn og unge i kommunen. Der er derfor fokus på barnet og den unges udviklingsmuligheder og inddragelse af alle de voksne omkring den unge, der kan hjælpe den unge i sin udvikling.

En tidlig indsats i Rebild Kommune betyder en indsats, der både er tidlig i forhold til den alder, hvor børn og unge typisk påbegynder kriminalitet samt tidlig i forhold til den enkelte kriminelle handling.

Forebyggende indsats defineres i forhold til ungdomskriminalitet, som forebyggende tiltag, der generelt er rettet mod at hindre en uønsket tilstand, hændelse eller problem.

Lovgrundlag

Det juridiske grundlag for arbejdet med ungdomskriminalitet er beskrevet i følgende lovsamlinger: Serviceloven, § 52, § 54 a, § 57, Retsplejeloven, § 114 og § 115, Persondataloven, § 5, § 6, § 7, § 8, § 11, § 38 og § 40, Folkeskoleloven og Dagtilbudsloven.

Fælles, tværfagligt ansvar

I Rebild Kommune er forebyggelse af ungdomskriminalitet en tværorganisatorisk og tværfaglig opgave. Det betyder, at forebyggelsen ikke er forankret i en enkelt afdeling og at ansvaret for forebyggelsen er et fælles ansvar, der går på tværs af afdelinger og enheder. Det fælles ansvar er forankret i en række samarbejdsflader og tværgående organiseringer og strategier. Det gælder for eksempel kommunens tværfaglige arbejde med 'En ny start', unge og uddannelse, fritidstilbud til unge samt ikke mindst kommunens samarbejde mellem skole, politi og Børne- familierådgivning (SSP).

Den tværgående indsats for forebyggelse af ungdomskriminalitet sigter mod tre indsatsområder:

- **Den generelle indsats**
- **Den specifikke indsats**
- **Den individuelle indsats**

Den generelle indsats

Formålet er, at give en hurtig og overskuelig metode til at arbejde med forebyggelse på de forskellige klassetrin i folkeskolen. Herigennem at skabe den rette grobund for forældre og elever, således at den unge i højere grad bliver i stand til at træffe kvalificerede valg i forhold til egen fremtid med opmærksomhed på de fristelser, der hører med til et ungdomsliv i et moderne samfund.

Indsatsen tager udgangspunkt i kommunens folkeskoler og lægger op til, at man på skolerne tager de samme emneområder op på et givent klassetrin. Dette skal sikre, at uanset hvor i kommunen man er bosat, så kan det garanteres, at alle elever har modtaget undervisning omkring emner som: alkohol, rusmidler og kriminalitet, inden man forlader skolen. SSP-konsulenterne deltager i årgangsteam møder eller tilsvarende for planlægning af skoleåret i henhold til gældende handleplan.

Konsulenternes fokus er på et stærkere opsøgende arbejde i ungdomsskolen, klubberne samt foreningslivet og øvrige ungdomsmiljøer, hvor børn og unge færdes i Rebild Kommune.

6. klasse

Emne: Fra barn til ung

På 6. og 7. klassetrin er det vigtigt, at arbejdet tager udgangspunkt i lokalsamfundet og elevernes egen hverdag. Der sker rigtig meget i den unges liv i løbet af disse år. Puberteten banker på, og måske skal den unge forholde sig til et miljøskift i forbindelse med overgangen til en ny skole efter 6. klasse.

Følgende overskrifter kunne behandles på forældremøder:

- Pubertet
- Kærlighed
- Mobning – herunder brug af SMS
- Hjemkomsttidspunkter
- Grænsesøgning
- Lektielæsning
- Fritidsjob
- Fritidsinteresser
- Netetik – Arto – Facebook – Twitter og lignende
- Alkohol

SSP projektet på 6. klassetrin hedder: "Vil du gerne have et fritidsjob?" Herunder butikstyveri betydingen af en ren straffeattest. Eventuelt besøg af en butiksdetektiv.

7. klasse

Emne: Alkohol og rygning

Målet med dette emne er, at familien får viden, holdninger og handlekompetencer om alkohol, sådan at den unge bliver i stand til at træffe egne kvalificerede valg i forhold til mødet med alkohol.

Følgende overskrifter kunne behandles på forældremøder:

- Første gang
- At tage stilling
- "De andre må"
- Holdninger til fester
- At komme til og fra fester
- Konfirmation
- Blå mandag

SSP projektet på 7. klassetrin hedder: "Når ungerne bliver unge" om alkohol – holdninger og flertalsmisforståelser. SSP konsulent på besøg i klasserne og forældreaften med besøg af politiet.

8.klasse

Emne: Alkohol og stoffer

Fest og gå i byen kulturen begynder at fylde meget for mange af de unge på denne årgang. Det er derfor vigtigt at tydeliggøre for de unge, at deres valg kan have konsekvenser. Og at overdreven indtagelse af alkohol og andre euforiserende stoffer vil kunne medføre ubehagelige og uoverskuelige situationer for den unge.

Følgende overskrifter bør debatteres:

- Brug og misbrug
- Gruppepres
- Faresignaler
- Ændret adfærd
- Stoffers indvirkning på hjernen

SSP projekt til 8. årgang. Besøg af en tidligere rusafhængig/narkoman. Besøg af politiet. Besøg af sundhedsplejersken. Overvære en retssag.

SSP projekt til 8. årgang evt. start 9. årgang er et Teambuildingskursus. Under kyndig vejledning af en instruktør skal klasserne udføre opgaver, hvor det at samarbejde, respektere hinandens stærke og svage sider, løfte i flok og træffe nogle valg, er idéen. Kurset kan arrangeres i samarbejde med ungdomsskolen.

9. klasse

Emne: Et spørgsmål om valg – ingen er usårlige!

På dette tidspunkt i livet har mange den opfattelse, at de kan gå på vandet – at man er usårlig. Det er her vigtigt at påpege, at de unge nu har en alder, hvor handlinger har konsekvenser. De kan stilles for en dommer og deres handlinger bliver registreret på straffeattesten.

Følgende overskrifter bør behandles:

- Alkohol
- Vold
- Kriminalitet
- Stoffer
- Doping
- Bander
- Hærværk

10. klasse

Emne: Det gode liv – ansvar for eget liv.

På dette klassetrin vil det være naturligt at arbejde med de valg, der skal til, hvis man vil opnå det gode liv.

Følgende overskrifter kunne underbygge dette:

- Uddannelse
- Netværk
- Tilvalg
- Fritidsinteresser
- At tage ansvar
- Leve sundt – kost, rygning, alkohol og motion (KRAM)

16 – 18årige

SSP konsulenten skal yde rådgivning og vejledning og være en synlig person i kommunens ungdomsmiljøer. Dvs. lave opsøgende arbejde i skoler, ungdomsskoler, klubberne samt foreningslivet og øvrige ungdomsmiljøer. Der arbejdes pt.(september 2011) på at konkretisere denne indsats.

Den specifikke indsats

Den specifikke indsats er rettet mod grupper af børn og unge, der er ved at udvikle et uhensigtsmæssigt adfærdsmønster, og hvor der er konstateret symptomer på begyndende misbrug eller kriminalitet. Det drejer sig ofte om børn og unge, som har vanskeligheder ved at finde deres plads i tilværelsen, og det kan vise sig ved, at de klarer sig dårligt i skolen eller

ikke går regelmæssigt til fritidsaktiviteter.

Indsatsen skal være med til at skabe gunstige udviklingstendenser, som kan hindre sociale, faglige og sundhedsmæssige problemers udvikling hos særligt truede. Den specifikke indsats er i udgangspunkt Center Familie og Handicaps ansvar i et naturligt samarbejde med interessenter. En specifik forebyggende indsats kan være:

- Medvirke til et aktivt og konstruktivt fritidsliv og tilskynde til at bruge eksisterende fritidstilbud.
- Medvirke til at anvise muligheder for børn og unge, som ikke kan finde sig tilrette i de eksisterende tilbud.

Den individuelle indsats

Ifølge formålet for SSP samarbejdet er, udover at medvirke til en generel forebyggende indsats samt medvirke til en specifik forebyggende indsats, at arbejde med en individorienteret indsats over for personer, som udviser bekymrende adfærd eller allerede har begået kriminalitet.

Indsatsen beskrives således:

- Der afholdes et månedligt møde mellem SSP koordinatoren og politiets SSP repræsentant. Dette møde afholdes som et § 115 møde jf. Retsplejeloven, dvs. at der kan udveksles oplysninger myndigheder imellem.
- Nødvendige møder mellem SSP konsulenter, skoler og politi fx i lokalgrupperegion. Det præciseres her, at SSP konsulenterne ikke er en fast del af lokalgrupperne, men kan inddrages efter behov. SSP konsulentens faste tilstedeværelse på skolen aftales mellem den enkelte skole og konsulenten.

Møderne kan aflede indsatser – enkeltsagsbehandling, forstået som indsatser målrettet den enkelte unge/familie – i SSP regi (bekymrings skrivelser o.a.), yderligere sagsbehandling i Center Familie og Handicap eller i andre regi (fx UU, misbrugsteamet o.a.). Det forventes, at de implicerede parter er i kontinuerlig dialog.

Rebild Kommune anvender en niveauinddeling af målgruppen med beskrivelse af signaler, som kan være en rettesnor til vurdering af alvorligheden, og hvem der har ansvaret for at handle inden for en given tidsramme. Ved at beskrive signaler og bekymringsgraden opnår man et fælles sprog omkring børnene og de unge, hvilket betyder, at det er lettere at sætte ind med den rigtige indsats så hurtigt som muligt. Følgende niveaudeling anvendes:

Indsatsen i forhold til enkeltsagsbehandling beskrives i 4 niveauer, hvoraf politiet og SSP konsulenten som udgangspunkt har ansvaret for indsatsen på niveau 1+2, og politiet som udgangspunkt har ansvaret for niveau 3+4. På niveau 3+4 er det naturligt, at rådgiverne inddrages:

- Niveau 0: Alméngruppen
- Niveau 1: Bekymrende adfærd
- Niveau 2: Alvorligt bekymrende adfærd og/eller påbegyndt kriminalitet
- Niveau 3: Gentagen alvorlig kriminalitet
- Niveau 4: Personfarlig kriminalitet

Niveau 0 er ikke defineret ud fra konkret kriminalitet, men kan have en kriminalpræventiv effekt og består blandt andet af kriminalpræventiv undervisning, iværksættelse af diverse kampagner, oplysning om uddannelses- og fritidsaktiviteter, kriminalpræventive kursustilbud til lærere og pædagoger, foredrag, artikler i lokalaviser og det opsøgende arbejde i kommunerne.

Niveau 1 betragtes ikke som egentlig kriminell adfærd, men er et kraftigt signal til omgivelserne om, at barnet eller den unge kan have behov for hjælp og støtte. Niveau 2, 3 og 4 er defineret som konkrete kriminelle handlinger, hvor Center Familie og Handicap er i kontakt med barnet/den unge og familien med henblik på vurdering af fremtidig behov for eventuelle hjælpeforanstaltninger i henhold til Service lovens § 52 om hjælp og støtte.

Niveau 0: Alméngruppen

Dette niveau håndteres imellem den enkelte skole og SSP repræsentanten/koordinatoren.

Niveau 1: Bekymrende adfærd

Dette niveau håndteres imellem den enkelte skole og SSP repræsentanten/koordinatoren.

Eksempler:

- Udeblivelse fra skolen i sammenhæng med bekymrende adfærd
- Den unge ses i periferien af utryghedsskabende ungegrupperinger
- Den unge observeres hænge ud på gaden sen aften
- Færden omkring hashmiljøer, hashrygning og tidlig debut med alkohol

Ansvarlig for håndtering:

- Skoleleder i samarbejde med SSP konsulenterne og lokalgrupperne
- SSP repræsentanten aftaler handling
- SSP koordinatoren har ansvaret for, at den aftalte handling iværksættes

Handling:

- Hurtig inddragelse af den unge og forældrene fx hjemmebesøg og/eller bekymringsbrev
- Politiets SSP repræsentant kan evt. deltage i hjemmebesøg sammen med SSP repræsentanten

Niveau 2: Alvorligt bekymrende adfærd og/eller påbegyndt kriminalitet

Dette niveau håndteres imellem den enkelte skole og SSP repræsentanten/koordinatoren.

Eksempler:

- Tyveri – simpel, butik- og brugstyveri
- Indbrud – fx i kælderrum
- Hærværk
- Besiddelse af hash til eget forbrug – loven om euforiserende stoffer
- Overtrædelse af våbenloven – typisk besiddelse af kniv
- Overdrevent forbrug af alkohol
- Misbrug af euforiserende stoffer

Ansvarlig for håndtering:

- Skoleleder i samarbejde med SSP konsulenterne og lokalgrupperne
- SSP repræsentanten aftaler handling
- SSP koordinatoren har ansvaret for, at den aftalte handling iværksættes

Handling:

- Skolelederen tager – evt. i samarbejde med SSP konsulenten - initiativ til møde med familien – indgåelse af klare aftaler med den unge og hjemmet om fx hjemkomsttider, pasning af skolegang, støtte til iværksættelse af fritidsaktiviteter.
- Politiets SSP repræsentant deltager i hjemmebesøg sammen med SSP repræsentanten

Niveau 3: Gentagen alvorlig kriminalitet

Dette niveau håndteres af politiet. Rådgiverne inddrages naturligt.

Eksempler:

- Indbrud – beboelse, virksomheder, butikker
- Groft hærværk
- Salg af stoffer – loven om euforiserende stoffer
- Trusler om vold
- Deltager i "tæskehold"

Ansvarlig for håndtering:

- Politiet i samarbejde med Center Familie og handicap.

Niveau 4: Personfarlig kriminalitet

Dette niveau håndteres af politiet. Rådgiverne inddrages naturligt.

Eksempler:

- Vold
- Røveri
- Overfald
- Anvendelse af våben

Ansvarlig for håndtering:

- Politiet i samarbejde med Center Familie og handicap.

Evaluering af planen

Rebild Kommune følger op på og evaluerer resultater af indsatserne. Evalueringen af planen for indsatsen imod ungdomskriminalitet vil indgå som en del af evalueringen af Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik.

Evalueringsskriterierne vil være følgende:

- Kvaliteten af tidlig og sammenhængende forebyggende indsats
- I hvilket omfang niveaudeling anvendes systematisk af alle aktører
- Udviklingen af ungdomskriminalitet

En gang årligt udarbejdes en samlet status for indsatsen overfor ungdomskriminalitet. Denne status fremlægges for fagudvalgene og byråd i forbindelse med den årlige status af den sammenhængende børne- og ungepolitik